

ת"פ 57092/02/19 - מדינת ישראל נגד רביע יזבכ

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 57092-02-19 מדינת ישראל נ' יזבכ(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

רביע יזבכ (עציר)

הנאשם

גזר-דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הודה והורשע, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן שייחס לו עבירה של **הסעת תושב זר השוהה שלא כדין**, לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, עבירה של **נהיגה ללא רישיון (רישיון פקע מעל 12 חודשים)**, לפי סעיף 10א לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961, **ואי החזקת תעודת ביטוח**, לפי תקנה 9א לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.

על פי כתב האישום המתוקן, ביום 20.3.19, סמוך לשעה 10:30, בגדר ההפרדה בגלבע, נכנסו חמישה שוהים בלתי חוקיים שלא כדין, תושבי יהודה ושומרון, שלא החזיקו בידיהם היתר שהייה או תעסוקה כדין בישראל, באופן שחצו את גדר ההפרדה ונכנסו לתחומי ישראל. הנאשם הסיע את השוהים הבלתי חוקיים, לאחר שאסף אותם ברכבו מצומת היישוב נורית, עד שנעצר בכביש 675, על-ידי כוח משטרה שדלק אחריו.

שעה שהסיע את השוהים הבלתי חוקיים, נהג הנאשם ברכב כשהוא ללא רישיון נהיגה תקף, לאחר שרישיונו פקע ביום 26.10.17, וללא פוליסת ביטוח.

2. ביום 20.3.19, הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו הנאשם הודה והורשע בעובדות כתב האישום המתוקן, ויפנה לשירות המבחן לשם קבלת תסקיר בעניינו, אשר יתייחס, בין היתר, לאפשרות ביטול הרשעתו של הנאשם בדין. הודע כי ככל שהתסקיר יהיה חיובי, המאשימה תבקש להרשיעו, ותגביל את טיעוניה לעונש של עד 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, בכפוף לחוות-דעת הממונה, וב"כ הנאשם יטען באופן חופשי לעניין העונש, ויעתור לביטול ההרשעה בדין.

תסקיר שירות המבחן

3. שירות המבחן המליץ על הטלת צו מבחן למשך שנה, צו של"צ בהיקף של 250 שעות, בצירוף מאסר על-תנאי, קנס והתחייבות כספית.

על פי התסקיר מיום 11.9.19, הנאשם בן 37, נשוי ואב לשלושה פעוטות. למד בקורסים של מזכירות רפואית ועבודה בגובה. מזה כשנה אינו עובד ומתקיים מקצבת הבטחת הכנסה. לפני כן ניהל במשך כשנתיים חנות מכולת שבבעלותו, ובמשך שמונה שנים עבד כשכיר בעבודות אינסטלציה. הנאשם שיתף כי במהלך השנים צבר חובות רבים לבנקים ולספקים ומתנהלים נגדו תיקי הוצל"פ, וכן נטל הלוואה בשוק האפור, אותה הסדיר לאחר שאוים, לדבריו. בגיל 17 אובחן כסובל מאפילפסיה והוא מטופל תרופתית. עוד ציין כי לפני שנתיים נורה בשוגג ברגלו במהלך קטטה, עבר ניתוח ושהה בבית כחצי שנה. כתוצאה מכך סובל מכאבים ברגל וממגבלה בהליכה.

אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות, אך לחובתו רישום תעבורתי. הנאשם נטל אחריות לעבירות דנן, הביע חרטה ובושה ומסר כי מבין שפעל בניגוד לחוק. לדבריו, לא הכיר את השב"חים אך בשל חובותיו הכלכליים ולמרות ידיעתו על האיסור שבכך, הסיע אותם תמורת כסף. עוד לדבריו, משנת 2017 רישיון הנהיגה שלו לא חודש, והוא נהג ללא רישיון על רקע הצורך שלו ברווח כספי ועל מנת להתפרנס. מאז ביצוע העבירות דנן נמנע מנהיגה ונעזר לשם כך באחרים. לדבריו הפיק את הלקח הנדרש והפנים את הפסול שבמעשים.

שירות המבחן ציין כי הנאשם מגלה אחריות במישורי חייו, והתרשם מהעדר קווי אישיות עברייניים. יחד עם זאת צוין כי התנהגותו מאופיינת באימפולסיביות, קושי בהצבת גבולות עצמיים וקושי בשליטה בדחפים. מעורבותו באה על רקע חוסר מודעות לחומרת המעשים, קושי בוויסות דחפים והיעדר שיקול דעת. שירות המבחן העריך כי **קיים סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד**. כיום הנאשם מגלה הבנה לחומרת מעשיו, והוא מבטא נכונות לבחון את דפוסי התנהלותו. שירות המבחן המליץ על הטלת צו מבחן למשך שנה, במהלכו ישולב בהליך טיפולי מתאים, צו של"צ בהיקף 250 שעות, מאסר מותנה, קנס והתחייבות.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ביום 15.9.19 טענו הצדדים לעונש בפניי.

טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה ביקשה מבית-המשפט להותיר את הרשעתו של הנאשם בדיון על כנה, ולהטיל עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בכפוף לחוות-דעת הממונה, בצירוף צו המבחן עליו המליץ שירות המבחן

ועונשים נלווים, וכן להורות על חילוט רכבו.

נטען, כי נסיבות ביצוע העבירות מלמדות על סיכון משמעותי שנתר כתוצאה ממעשי הנאשם ופגיעה משמעותית בערכים המוגנים. עוד נטען כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר קצר, שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד ל-15 חודשי מאסר ברף העליון.

צוין, כי הנאשם אמנם נטל אחריות, אך שירות המבחן התרשם כי קיים סיכון להישנות עבירות בעתיד.

טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם ביקש מבית-המשפט לאמץ את המלצת שירות המבחן. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם ללא עבר פלילי, ומדובר במעידה חד פעמית שנבעה מלחץ כלכלי אותו חווה. הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון, נטל אחריות והביע חרטה. רישיון הנהיגה שלו לא חודש בשל מגבלות הנובעות מתיקי הוצל"פ שנפתחו נגדו. הנאשם מתקיים מקצבת הבטחת הכנסה ויש לו שלושה ילדים. הוא סובל מאפילפסיה וחי אצל הוריו, כשאמו חולת סרטן. שירות המבחן המליץ על הטלת צו מבחן וצו של"צ. עוד ביקש הסנגור להימנע מהטלת קנס משמעותי, בשל חסרון הכיס של הנאשם.

לעניין עתירת המאשימה לחילוט רכבו של הנאשם, במסגרת הסדר הטיעון ותיקון כתב האישום נמחק מספר הרישוי של הרכב, ואין הצדקה לחילוט בנסיבות אלה. מדובר ברכב ישן מאוד, שאין לו שווי שוק ממשי, אך הוא בעל ערך לא מבוטל לנאשם ולתפקודו.

דברי הנאשם

הנאשם מסר כי טעה וכי חפץ לפרנס את ילדיו בשל מצבו הכלכלי הקשה. הוריו אינם בריאים והוא סובל מחובות רבים.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

הערכים המוגנים

5. חוק הכניסה לישראל מגן על ערכים מרכזיים שעניינם שלום הציבור ובטחונו. עבירות בניגוד להוראותיו של חוק זה טומנות בחובן סיכון פוטנציאלי גבוה לביצוע מעשי טרור ופיגועים. מי שמסייע לשהים בלתי חוקיים בהסעה או העסקה, עלול לתרום, גם אם בעקיפין, לטרור ול אלימות. בנוסף מגן החוק על ערכים נוספים שהינם ריבונותה של מדינת ישראל והסדר החברתי שבהסדרת כניסתם ושהותם של זרים לתחומי המדינה. סדר זה חיוני לביטחון הציבור וכן ליציבות חברתית וכלכלית.

6. חומרת עבירות העסקה, הלנה והסעת שב"ח נלמדת מענישה שקבע להן המחוקק, שהנה מאסר בפועל הכפול מזה שנקבע בצד עבירת הכניסה והשהייה הבלתי חוקית. תושבי המדינה, המסיעים והמעסיקים תושבי חוץ, הם הדלק המניע את תופעת הכניסה הבלתי חוקית לישראל.

מי שמעדיף את שיקוליו הכלכליים, המתבטאים ברווחיות שבהעסקת כוח אדם זול, על פני שמירה על החוק - עוצם עיניו אל מול הסכנה הנגרמת לבטחון הציבור, ומגלה זלזול בוטה בחוק.

ראו לעניין זה את הדברים שנאמרו ברע"פ 3173/09 מוחמד פראג'ין נגד מדינת ישראל, שם נקבע:

"בהקשר הקרוב של המסיעים, המלינים והמעסיקים את השוהים הבלתי חוקיים, שחטאתם אמנם עולה משל הללו [משל השוהים הבלתי חוקיים - ד.ב.ט], שכן - כאמור - חוטאים הם ומחטיאים את הרבים, ומכאן גישת המחוקק שהחמירה עמהם, וכך גם בתי המשפט, דן בית משפט זה ברע"פ 5198/01 ח'טיב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 769. מפי השופט טירקל נדונה שם רמת הענישה הראויה, והוכרע כי דחק העתים והמציאות הבטחונית הקשה (ב-2001) מצדיקה לגזור על הללו עונשי מאסר... אוסיף את קולי לגישה המחמירה כלפי מסיעים, מלינים ומעסיקים, שהם על פי רוב ישראלים העוברים על החוק לשם בצע כסף, ולא למען פת לחם".

ראו עוד את הדברים שנאמרו ברע"פ 5457/12 ראם שלום נגד מדינת ישראל:

"בעניין העבירה של הסעת שוהים בלתי חוקיים כבר נפסק כי מדובר בעבירה חמורה בעלת השלכות ביטחוניות, עבירה שמבוצעת לרוב משיקולים כלכליים ותוך זלזול בהוראות החוק ולעתים אף בביטחון המדינה".

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

7. מידת הפגיעה בערכים המוגנים ממשית - הנאשם הסיע חמישה שוהים בלתי חוקיים, ונתפס זמן קצר לאחר שהעלה אותם לרכבו. הנאשם לא טרח לברר אם הנוסעים מחזיק באישורי כניסה ושהייה בישראל. מעשי הנאשם הונעו מתוך הרצון להפיק רווח כספי, לדבריו, על רקע מצוקה כלכלית ממנה סובל.

מעשי הנאשם לוו בתכנון מוקדם ובאדישות לסיכון הטמון במעשיו, לביטחון המדינה והציבור. העובדה שמדובר בחמישה שוהים בלתי חוקיים, מהווה נסיבה משמעותית לחומרה. מספרם של הנוסעים, חמישה, הנה נסיבה מחמירה. בנוסף, ניכרת חומרה בכך שמדובר בהגעה מתוכננת אל קרבת הגבול, בתוך מה שנראה הסעה שיטתית ויעודית.

מדיניות הענישה

8. עיון בפסיקה שניתנה בעבירות הסעה של שוהים בלתי חוקיים, מעלה כי ניתנה ענישה מגוונת, הכוללת במקרים רבים רכיב של מאסר בפועל.

א. רע"פ 5198/01 ח'טיב נ' **מדינת ישראל (18.10.01)**, המבקש הורשע בהסעה של שוהה בלתי חוקי יחיד ברכבו, והוטלו עליו 30 ימי מאסר בפועל, מאסר על-תנאי, קנס והתחייבות. ערעור, ובקשת רשות ערעור שנדונה כערעור, נדחו.

ב. רע"פ 8344/15 **עלי מחאמיד נגד מדינת ישראל (08.12.15)**, המבקש הודה והורשע בעבירת הסעת שוהה בלתי חוקי. בית המשפט גזר עליו 3 חודשי מאסר בפועל והפעלת עונש מאסר מותנה בן 6 חודשים אשר ירוצו בחפיפה של חודש וחצי, כך שסה"כ ירצה המבקש 7.5 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי והתחייבות.

ג. רע"פ 7726/13 **גמעה נסאסרה נגד מדינת ישראל (08.01.14)**, המבקש, בעל עבר פלילי, אולם בהרשעתו הראשונה בעבירה מסוג זה, הורשע לאחר ניהול הוכחות בהסעתם של 4 שוהים בלתי חוקיים. בית המשפט גזר עליו 7 חודשי מאסר בפועל, 10 חודשי מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון נהיגה.

ד. רע"פ 4062/17 **אלקואעין נ' מדינת ישראל (19.6.17)**, המבקש הסיע חמישה שוהים בלתי חוקיים ברכבו, ולו הרשעה אחת קודמת בעבירה דומה. בית-משפט השלום האריך את תוקפו של עונש המאסר על-תנאי שהיה תלוי ועומד נגדו, השית עליו קנס, התחייבות ופסילת רישיון בפועל ועל-תנאי. בית-המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, והטיל על המבקש 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בצירוף 8 חודשי מאסר על-תנאי, קנס ויתר רכיבי הענישה כפי שהוטלו. בקשת רשות ערעור לעליון נדחתה.

ה. רע"פ 7114/07 **האני עיסה נ' מדינת ישראל (9.12.07)**, אליו הפנתה ב"כ המאשימה, שם המבקש הורשע בשלוש עבירות של הסעת תושב זר, ובעבירה של הפרת הוראה חוקית, ונגזרו עליו 11 חודשי מאסר בפועל, 6 חודשי מאסר על-תנאי ועונשים נוספים. למבקש היה עבר פלילי בעבירות אלימות ורכוש ואף בעבירות לפי חוק הכניסה לישראל. ערעורו לבית-המשפט המחוזי נדחה, ובקשת רשות ערעור לעליון אף היא נדחתה.

ו. עפ"ג(באר שבע) 58809-10-13 **עאווני אבו מחארב נגד מדינת ישראל (01.01.14)**, בית המשפט המחוזי הקל בעונשו של המערער שהודה והורשע בשתי עבירות של הסעת שוהים בלתי חוקיים, כשבכל פעם הסיע 3 שוהים בלתי חוקיים, וגזר עליו 4 חודשי עבודות שרות חלף 6 חודשי עבודות שרות שנגזרו עליו בבית משפט השלום.

ז. ת"פ (ק"ש) 10372-06-16 **תביעות צפת בטחיש (17.1.17)**, אליו הפנה ב"כ הנאשם, שם גזרתי על נאשם, נורמטיבי, בן 61 ואב לשבעה, ללא עבר, מאסר על-תנאי, קנס וצו של"צ.

ח. ת"פ (י-ם) 28451-07-16 **מדינת ישראל נ' דואוב (19.4.17)**, גם אליו הפנה ב"כ הנאשם, שם **נמנע בית-המשפט מהרשעתו של הנאשם**, בן 31, ללא עבר פלילי, שביצע עבירה של העסקת תושב זר, במספר הזדמנויות, והוכח לגביו כי תיגרם פגיעה חמורה בשיקומו במידה והרשעתו תיותר על כנה.

ט. ת"פ (רחובות) 60312-01-13 **מדינת ישראל נגד אברהים אבו סבית (09.03.15)**, הנאשם הורשע בשתי עבירות של הסעת שוהים בלתי חוקיים, בכתב אישום אחד הסיע 3 שוהים בלתי חוקיים ובכתב אישום נוסף הסיע 4 שוהים בלתי חוקיים. בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות, מאסר על תנאי, קנס, פסילת רישיון בפועל ועל תנאי.

י. ת"פ (פתח תקווה) **מדינת ישראל נגד מועאד בדיר (10.09.14)**, הנאשם הורשע בהסעת 5 שוהים בלתי חוקיים. בית המשפט גזר עליו מאסר על תנאי, קנס, פסילה בפועל ועל תנאי, ו-250 שעות של"צ.

בעבירות של נהיגה ללא רישיון וללא פוליסת ביטוח, הוטלה ענישה מגוונת הכוללת בדרך כלל עונשי פסילה משמעותיים, בפועל ועל-תנאי וקנסות כספיים. היות והעבירות נעברו כולם במסגרת אירוע אחד, אקבע מתחם עונש הולם יחיד לכלל העבירות.

9. **לאור האמור לעיל, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל.**

גזירת עונשו של הנאשם

10. הנאשם בן 37, נשוי ואב לשלושה פעוטות. הנאשם עבד בעבר בעבודות אינסטלציה, ניהל חנות מכולת אך כיום אינו עובד ומתקיים מקצבת הבטחת הכנסה (נ/1). הנאשם סובל מבעיות רפואיות כאפילפסיה וסוכרת, וממגבלות ברגלו כתוצאה מפציעה שעבר. אין לנאשם עבר פלילי.

הנאשם נטל אחריות, הביע חרטה והודה במסגרת הסדר טיעון ובכך תרם לחיסכון בזמן ציבורי יקר.

הנאשם מסר כי מעשיו הונעו מתוך לחץ כלכלי ורצון להפיק רווח כספי מהסעת השוהים הבלתי חוקיים, וב"כ הנאשם הציג מסמכים בדבר מצבו הכלכלי הירוד, תיקי הוצל"פ שנפתחו נגדו המסתכמים בחובות של כ-750,000 ₪.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מגלה אחריות במישורי חייו, נעדר קווי אישיות עבריינים אך מתקשה בהצבת גבול עצמי ולשלוט בדחפים. תסקיר שרות המבחן בעניינו של הנאשם היה בסופו של דבר חיובי, במובן זה ששירות המבחן התרשם מנטילת אחריות, הבעת חרטה, והפנמה של הפסול במעשים, אך היות והתרשם מקיומו של סיכון להישנות ביצוע העבירות, המליץ על הטלת צו מבחן, צו של"צ, מאסר על-תנאי וענישה נלווית.

המלצת שירות המבחן אינה עולה בקנה אחד עם מתחם העונש ההולם. לא ניתן ככלל, בעבירות הלנת והעסקת שב"ח, ליתן בכורה לשיקולים כלכליים על פני מטרות החקיקה, גם אם מדובר במצוקה כלכלית. אין מדובר במקרה בו קיימים שיקולי שיקום משמעותיים המצדיקים סטייה ממתחם העונש, או בקיומה של נזקקות טיפולית משמעותית. מדובר בעבריינות שהונעה מתוך שיקול כלכלי מחושב, להבדיל ממניעים רגשיים כאלה או אחרים. איסורי התעבורה אותם עבר הנאשם ברורים לנאשם היטב והוא ציין בפני שירות המבחן כי כעת נמנע מנהיגה ללא רישיון. בנסיבות אלה, סבורה אני כי הליך טיפולי אינו חיוני לנאשם, וכי יש להלום את הפגיעה בערכים המוגנים בהטלת ענישה משמעותית, המוצבת ברף התחתון של מתחם העונש ההולם.

חוות-דעת הממונה על עבודות שירות חיובית, ומצאה את הנאשם מתאים לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

כן מצאתי הכרח להטיל קנס, אם כי לא גבוה, וזאת תוך התחשבות בקשיים הכלכליים. הענישה נחוצה לשם העברת מסר ברור כי העסקת שוהים בלתי חוקיים איננה משתלמת.

11. אציין בנוסף כי עתירת הסנגור להימנעות מהרשעה, נזנחה בטיעונים לעונש, ואף שירות המבחן לא כלל המלצה (חיובית או שלילית) לעניין זה. למעלה מן הצורך אציין כי התרשמתי שבנסיבות חומרת נסיבות ביצוע העבירות, טיב העבירות שבוצעו ובהעדר כל ראיה בדבר קיומו של נזק קונקרטי לנאשם במידה והרשעתו תיוותר על כנה, אין הצדקה לביטול ההרשעה בדיון.

12. באשר לסוגיית חילוט הרכב, המאשימה לא הביאה בפני כל פרטים בדבר הרכב שחילוטו התבקש, וציון בדבר בעלות הנאשם בו. ככל שיוגשו ראיות בעניין זה תישקל הבקשה.

סוף דבר

13. **לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:**

א. 4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שרות בקרן למפעלי שיקום, בכתובת: רח' פאולוס השישי נצרת, וזאת החל מיום 5.1.20 - ההתייצבות עפ"י חוות הדעת (נמסרת לצדדים). הנאשם יועסק חמישה ימים בשבוע, ביום עבודה מקוצר, לטיפול הממונה על עבודות השרות.

הנאשם מוזהר בדבר חובתו לקיים את הוראות הממונה על עבודות השרות והאחראי על מקום העבודה

ומובהר לו כי מסגרת עבודות השרות היא מאסר בפועל ולפיכך, הפרה של תנאים אי הגעה לעבודה, הגעה בגילופין או שימוש בסמים וכיוצ"ב הפרעות משמעת עלולה להביא על פי חוק להעברת הריצוי למאסר בפועל בבית הסוהר.

ב. 3 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם יישא עונש זה אם יעבור במהלך תקופה של 3 שנים מהיום עבירה על חוק הכניסה לישראל.

ג. קנס על סך 1500 ₪ או 7 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים שווים ורצופים החל מ-1.4.20 ובכל 1 בחודש העוקב לאחריו.

אי עמידה באחד התשלומים תעמיד את היתרה לפירעון מיידי.

ד. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך 3,000 ₪ להימנע במהלך תקופה של 3 שנים מהיום מעבירה על חוק הכניסה לישראל.

אם לא יחתום על ההתחייבות בתוך 7 ימים מהיום ייאסר למשך 7 ימים.

ה. 4 חודשי פסילת רישיון בפועל, שמנינם מיום הפקדת רישיון או תצהיר חלף רישיון במזכירות בית-המשפט. לבקשת הנאשם, האיסור לנהוג ברישיון יחל מיום 14/12/2019, ואולם הובהר לנאשם כי המרוץ יחל רק עם הפקדת רישיון נהיגה כדן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ח חשוון תש"פ, 16 נובמבר 2019, במעמד הצדדים.